

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออก ที่จัดการเรียนการสอนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือมีการจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในระดับใดระดับหนึ่ง ที่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 546 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ/ หรือระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 20 โรงเรียน จำนวน 136 คน รายละเอียดที่แสดงไว้ใน ตารางที่ 3.1
 - 1.2 ครูผู้สอน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ/ หรือระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) 20 โรงเรียน จำนวน 410 คนรายละเอียดที่แสดงไว้ใน ตารางที่ 3.1
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จที่คำนวณได้จากสูตรของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1971) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงานรวม 300 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ/ หรือระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 102 คน

2.2 ครูผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ/ หรือระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 198 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแยก การวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นสำรวจรายการ (Check - List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนใน 5 ด้าน จำนวน 65 ข้อ แยกเป็น

1. ด้านการเตรียมการสอน	จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านความรู้ในสาขาวิชา	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านทักษะการสอน	จำนวน 16 ข้อ
4. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี	จำนวน 13 ข้อ
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	จำนวน 14 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1978) มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียน ด้านการเตรียมการสอน ด้านความรู้ในสาขาวิชา ด้านทักษะการสอน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ด้านการวัดและการประเมินผล

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขความถูกต้อง เนื้อหา และสำนวน ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสอบถาม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

4.1 นายชวพร บำรุงพฤษ ผู้เชี่ยวชาญ ฝ่ายฝึกอบรม สถาบันไทย - เยอรมัน

4.2 นายสมชาย ทิพย์ประเสริฐสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา

4.3 คร.ปณิดา วรรณพิรุณ อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

4.4 นายกนก พานทอง อาจารย์วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

4.5 นายจิระพงศ์ จันทร์ประเสริฐ รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try - out) กับครูผู้สอนในประเภทวิชาพาณิชยกรรมและประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนอักษรบริหารธุรกิจซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบทดสอบที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ความเชื่อมั่น แบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกและรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง จากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกที่จัด การเรียนการสอนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. บันทึกเสนอให้บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกที่จัดการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 20 โรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน
2. นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเสนอโรงเรียนทั้ง 20 โรงเรียนที่เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พร้อมแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. การตรวจสอบคุณภาพความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ พบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ได้รับคืนนำไปวิเคราะห์ได้ครบ 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามผู้บริหาร จำนวน 102 ชุด คิดเป็นร้อยละ 34 ของครูผู้สอนจำนวน 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 66

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีกลับค่าคะแนนของข้อคำถามในตอนที 2 ในด้านการวัดผลและประเมินผลที่มีลักษณะคำถามด้านลบ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์แยกเป็นตอน ๆ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

แบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์โดยหา ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23 - 24) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด